

HELYZETELEMZÉS ÉS VEZETÉSI PROGRAM

Helyzetelemzés

Általános helyzetkép

1995-ben egy kiegyensúlyozottan és jól működő iskola vezetését vehettem át elődömtől. Az elmúlt több mint 20 év alatt sikerült jól alkalmazkodni a gyorsan változó külső körülményekhez, az új szabályokhoz, elvárásokhoz, igényekhez. A gyors változások közepette megőriztük iskolánk korábbi értékeit, a magas szintű szakképzést, a fegyelmezett iskolai munkát és a gyermek központú oktatást. Igyekeztem az iskolát ért külső negatív hatásokat csökkenteni, és a fejlesztésre adódó alkalmakat megragadni. Így egy nehéz időszakban is sikerült tovább építeni az intézményt. Bár a működési, gazdálkodási körülmények az elmúlt években nehezebbnek tündek, mégis mindig maradt egy kis esély a bővítésre, felújításra, fejlesztésre. Mivel a jelenlegi helyzetben is még sok elmaradással küszködünk, és az új fenntartónk se képes rövid időn belül pótolni a hiányzó erőforrásokat csak józan, tervszerű, lépésről lépésre előre tekintő fejlesztésekkel szabad haladni. Olyan szakmákat tanítunk, olyan szakterületen dolgozunk, ahol nagyon gyors ütemű a fejlődés, ahol minduntalan újdonságokkal találkozhatunk. Ez két okból is kedvező. Egyrészt magas az érdeklődők száma a szakma iránt, másrészt rákényszerít minket, tanárokat a folyamatos továbbképzésre, a korszerű technika követésére. Meggyőződésem, hogy csak az lesz jó tanár, aki maga is - mint a jó pap - holtig tanul. A távközlés és az informatika erre a tanulásra mindig ad lehetőséget.

Lehet hivatkozni az elmúlt időszak gazdálkodási gondjaira, de ez nem ment fel senkit sem az alól, hogy tegye a dolgát és nem is akárhogy, hanem jobban és hatékonyabban, mint korábban. Ezt tudomásul kell venni, ez a fejlődés velejárója. Többet és jobban kell teljesíteni, mint tavaly, mert a tavalyi sikerekért az idén már nem fizetnek senkit. Ez a versenyhelyzet az iskolák között is megjelent és bár panaszkodunk miatta, de összességében használ az oktatásnak, emeli színvonalát.

Ha valaki arra tette fel az életét, hogy iskolát igazgat, épít, annak három dolgról kell gondoskodnia: épületről, tantestületről és tanulókról. De ez még nem elég. Kell még hozzá egy közös, a résztvevők által elfogadott cél is, nevezzük pedagógiai, szakmai programnak. 20 év igazgatói munka után, gondolom nem vár senki sem forradalmian új dolgokat tőlem, de jelen helyzetben inkább reális célkitűzésekre és kiszámítható, átgondolt tervekre van szükség.

Tárgyi feltételek

Az iskola épülete 1940-ben épült, korszerű elvek és építési technika révén még hosszú ideig kellemes otthont nyújt 500-600 tanulónak és tanárainak. A '80-as évek gépészeti és tetőhéj felújításai kisebb-nagyobb gondokat hagytak hátra, ezek nagy részét az elmúlt időszakban figyelmes karbantartással sikerült kijavítani. Az elmúlt 5 évben azonban nagyon szerény mértékű karbantartásra futotta csak a költségvetésből. Lelassult az épület korszerűsítésének üteme is, a 2000 táján elkezdett energiaracionalizálási folyamat megtorpant. Egyre sürgetőbb a tanműhely nyílászáróinak cseréje, a fűtési rendszer korszerűsítése és a tetőhéjazat felújítása.

Lehet, hogy más elégedett lenne egy ilyen épülettel, de én csak szerény eredménynek tekintem az elmúlt időszak történéseit. A főépület ablakcseréje még mindig csak 95%-os, és a tornatermi öltözők felújítása, a csatornahálózat korszerűsítése, az udvar rendbe hozatala is csak apró lépésnek, sikernek tekinthető.

Amivel elégedett vagyok az a villamoshálózat karbantartása, a világítás folyamatos korszerűsítése, valamint az informatikai rendszerünk technikai színvonala, amely ha le is maradt az elmúlt évek kiemelkedő színvonalától, még ma is jónak számít.

Az osztálytermek tekintetében kicsit szorít a cipő, hiszen az évfolyamonként induló négy középiskolai és az érettségi utáni egy-két szakképző osztály számára 20 tanteremre lenne szükség, de csak 18 áll rendelkezésre. Rugalmas terembeosztással és jó szervezéssel ez még áthidalható. A tantermek állapota megfelelő, az ablakcserék után még némi ráfordítást igényel a festésük. A tantermek felszereltsége jó, a bútorok és a táblák még bírják a folyamatos terhelést, de cseréjükről, pótlásukról nem szabad elfelejtkezni. A digitális tananyag megjelenítésére alkalmas termek fenntartása költségigényes feladat.

Öt informatika terem üzemeltetünk az egyre növekvő óraigények miatt. Maximális kihasználtságra törekszünk. Ha megvan a korszerű technika, akkor azt a lehető legnagyobb óraszámban használjuk, hiszen az eszközök erkölcsi amortizációja az informatika világában gyorsabb, mint a fizikai elhasználódásuk. Ez teljesült az elmúlt években, de napjainkra szükségessé vált a hatodik labor kialakítása.

A tornaterem használható, de az ablakok cseréjét és a korszerű szellőztetést az elkövetkező években meg kell oldani. Az öltözőket rendbe hoztuk, de továbbra is gond a zuhanyozók kis kapacitása, a testnevelők elhelyezése és a szertárak kialakítása.

A mindennapi testnevelés bevezetése szükségessé teszi egy tornaszoba mielőbbi kialakítását. A terület adott, 2-3 millió forintból erre alkalmassá tehető a földszinten egy 70-80m²-es terem, ami egy vizes blokkal is kiegészíthető.

Persze nem mondunk le nagy álmunkról. Ez egy, a tornateremhez és a sportpályához kapcsolódó új öltöző blokkot jelentene. Itt kapnának helyet a zuhanyozók, a sportszertárak és a testnevelő tanári szobák is. Az építészeti és statikai terveket elkészítettük, remélem, az elkövetkező öt évben sikerül ezt a szép álmot is megvalósítani.

A tanműhely, a mérő- és informatikai laborok átrendezése után jó kihasználtsággal működik. A duális képzésben is megmarad szerepe a szakmai

alapismeretek, készségek fejlesztésében. Ezt a tevékenységi kört, ezt a profilt kell erősíteni az elkövetkező időben. A speciális ismertek átadására ott lesz a külső gyakorlóhelyek láncolata. Ez persze csak lépésről lépésre, évek alatt éri el azt a szintet, szervezettséget, ami egykor a szakképzést jellemezte.

Az M10-es labor komolyabb rekonstrukcióra szorul, átépítésével és az M18-as második CISCO labor kialakításával tovább kell lépni a korszerűsítés útján. Megőrizzük a felületszerelt SMD NYÁK labort, de nem az ilyen jellegű projektek lesznek a tanműhely fejlesztési irányai az elkövetkező időszakban.

Személyi feltételek

Az iskola hagyományainak köszönhetően egy jó összetételű, vidám hangulatú **nevelőtestület** alakult ki.

Hogy mik ezek a hagyományok?

- a békés egymás mellett élés,
- a politikamentesség,
- a közvetlen, barátságos kapcsolattartás.

Így mindenki saját munkájára koncentrál, és a testület mentes a komolyabb belső konfliktusoktól. Ezt az őszinte munkakapcsolatot szeretném megőrizni.

Az iskolavezetés korábban sem alkalmazott merev elveket, utasítászerű intézkedéseket. A korábban fogalmazott Pedagógiai Programunk ars poeticáját a pragmatizmus jellemzi, éppúgy kerültük a konzervatív, központosított elveket, mint a túlzott liberális formát. Szerintem egy nevelési, oktatási elvből annyit érdemes követni, magunkévá tenni, amennyit az adott körülmények között hatékonyan, mindenki örömeire és javára meg lehet valósítani. És itt a mindenki alatt első helyen a tanulókat értem.

A szakképzés átrendeződéséből az elmúlt években nagyobb óraszám változás nem volt, a közismereti órák száma kismértékben növekedett. A 2016 szeptemberében a szakgimnáziumi átalakulással az óraszerkezetünk is módosulni fog. Az érettségi tárgyak súlya nem csökken, de a kiegészítő közismereti órák száma várhatóan kisebb lesz. Ezt a felfutó rendszerben kezelhető problémának tartom, de a szakmai tárgyak terén komoly gondok elé nézünk. Az elmúlt években visszaesett mérnök tanár és műszakitanár-képzés, ennek negatív hatását már eddig is éreztük. A tervezett 500-700 szakmai óra növekedés személyi feltételeit még nem látom megoldhatónak. Informatika és villamosmérnök tanár kollégáim eddig is maximális óraszámot teljesítettek munkájukat, és ha kiesett egy-egy kolléga, erőn felül teljesítettek. Ugyanez igaz a matematika szakos kollégákra is.

A közismereti órák száma az elmúlt években nem növekedett, ez alól csak az idegen nyelv a kivétel. Néhány év alatt ezen a területen is megerősödött a nevelőtestület, a korábbi fluktuáció lecsökkent. Hatékonyan működnek a nyelvi előkészítő osztályok, érettségi és nyelvvizsga eredményeikben látszik a befektetett, igényes munka.

Az alig versenyképes közalkalmazotti bérek megnehezítik az igazgató munkáját, a legjobb tanárok megnyerését. Minden forrást fel kell kutatni ahhoz, hogy elégedett, a munkájukat jó hangulatban végző tanárok lépjenek be az osztályokba.

Az a tanár, aki nem akar tanulni, már tanítani is csak rutinból fog. Nagy öröm, hogy senkit sem kellett győzködnöm erről és az elmúlt években számos kolléga szerzett egyetemi végezettséget illetve végzett el egyetemi kiegészítő szakot.

Emellett sokan tanfolyamon és továbbképzésen gyarapították tudásukat. Mint igazgató igyekszem ösztönözni, támogatni a továbbképzésre jelentkező kollégákat, hiszen aki maga is tanul, korszerűbb tudással, igényesebb munkát fog végezni, jobban fog tanítani.

A gyorsan változó gazdálkodási és szerteágazó jogi szabályzók között hozzáértő gazdasági munkatársak nélkül nem lehet intézményt vezetni, de tagintézményt is nehéz lesz. Az egyre összetettebb működési szabályok között, csak jól képzett és folyamatosan tanuló dolgozók állhatják meg helyüket. Ennek ellentmond, hogy a noks-os kollégák megbecsülése az elmúlt években messze elmaradt munkájuk fontosságától és színvonalától. Reméljük, hogy az új fenntartónk orvosolja a kialakult bérfeszültséget.

Egy ekkora szakképző intézmény élete nagymértékben függ a technikai alkalmazottak (takarítók, karbantartók) hatékonyan szervezett és jól végrehajtott munkájától. Az elmúlt években e fenti, jó munkának köszönhetően, több helyen megújult és összességében megszépült a patinás, immár 70 éves iskolai épületünk.

A sor végére érve eljutottunk az iskolavezetéshez. Az elmúlt év során megoldódott a gyakorlati-oktatásvezető státuszának kérdése, és ha történt is egy váratlan személycsere, ezt az iskola működésében alig venni észre. Félév alatt összecsiszolódott és hatékonyan működik a csapat. Úgy érzem, lelkiismeretesen és lelkesen dolgozó munkatársakat sikerült választanom mindegyik feladatra. Az így kialakult vezetői struktúra alkalmas arra, hogy minden feladat megfelelő irányítás alatt működjön.

VEZETÉSI PROGRAM

A képzés profilja

A kilencvenes évek közepén a hagyományos elektronikai és híradástechnikai képzés mellett új, informatikai szakmacsoportot indítottunk. Az eltelt több mint két évtized alatt egészséges egyensúly alakult ki, az induló osztályok fele elektronikai, fele informatikai szakmai alapozásban részesül. A két tagozat jól kiegészíti egymást, így gazdaságosan tudjuk mind az elektronikai, mind az informatikai laborjainkat használni. A hozzánk felvételt nyert tanulók mindkét szakmaterületet megismerik, természetesen eltérő hangsúllyal és mélységben.

Célom, hogy az alapozó szakaszban ágazatonként két azonos szakmai tartalommal felfutó osztály végezzen. A sikeres érettségi után egy 24-34 fős osztállyal induljon a szakképző évfolyam. Ennek során beszámíthatósággal, egy éves képzéssel eljussunk az OKJ-s vizsgához. Az érettségi utáni szelekció biztosítja a tehetséges tanulók kibontakozását a felsőoktatásban és homogén osztályok hatékony képzését az OKJ évfolyamon.

A szakmai alapozás s a közismereti tantárgyak aránya várhatóan kicsit módosul a szakgimnáziumi képzési forma bevezetése során, de ilyen jellegű változását már többször rugalmasan levezettünk. Várható továbbra is hogy a diákok jelentős része (kb. 30%) közvetlen az érettségi után felsőoktatásban tanul tovább. A nyelvi előkészítőt végzett osztályok ambiciózusabb tanulói jobban igénylik az emelt szintű érettségi felkészítést, ők teszik ki a továbbtanulók zömét.

Tanulóink nagyobbik fele viszont iskolánkban kíván szakképesítést szerezni. Vonzó számukra a Patakyban folyó OKJ-s szakképzés. Aki helyhiány miatt nem fér be a max. 34 fős osztályba az a Centrumon belül egy másik tagintézményben folytathatja tanulmányait. Az elektronikai-távközlési és informatikai alapozás után a szakterületünkön több lehetőség nyílik meg számukra. Jelenleg a hálózatos illetve rendszergazdai munkaköröket ajánljuk számukra.

Nevelési elvek

Mivel egyre több tanulónk érkezik csonka családból vagy alacsonyabb neveltségi szinttel és gyengébb tanulási motivációval a középiskolába, felértékelődik a nevelésük fontossága.

Az ifjúságvédelem a gyerekekkel való több foglalkozást, nagyobb odafigyelést jelent. Ez az osztályfőnökökre nagy felelősséget ró, de ennek a munkakörnek sajnos alacsony az anyagi elismertsége. Az osztályfőnöki pótlék alig fejezi ki a rájuk háruló feladatok nagyságát. Az általuk formált osztályszellem meghatározza a tanulók fejlődését, az ott folyó tanítási-tanulási folyamatot.

Napjainkban felerősödtek az ifjúságot érő negatív hatások, ezért sokkal több energiát kell fordítanunk ezek kompenzálására.

Célom, hogy a sokszínű nevelő testület egységes, tudatos nevelési elveket alkalmazzon, és ennek eredményeként a társadalomba beilleszkedni tudó, egészséges elveket valló és egészséges életet élő fiatalokat képezzünk.

Beiskolázás

A demográfiai hullámvölgy és a középiskola általánossá válása következtében megváltozott a beiskolázási helyzet. Az előző években jól működő és kiforrott módszerekkel egyenletes érdeklődést tudtunk biztosítani mindkét szakmacsoport iránt. Célom, hogy a közepesnél egyértelműen jobb, és a szakterület iránt érdeklődő tanulókat találjunk, hiszen nehéz, elméletigényes szakmákra képezzük őket. A felvételi minimum szintek jól kifejezik, hogy csak komolyan tanuló diákokkal sikerül az első négy év, az érettségi, és az azt követő elméletigényes szakmák megszerzése.

A jelentkezők száma évek óta, ha kismértékben is, de fogy. Az elmúlt két évben csak három osztályt tudtunk indítani. Az idén egy kicsit nőtt a jelentkezők száma, reálisnak tartom a négy osztály indítását.

Közülük évente 132 tanulót veszünk fel az induló 2 elektronikai és 2 informatikai osztályba. Szakmacsoportonként egy normál, 4 éves és egy 1+4 éves, nyelvi előkészítő osztályt indítunk. Ez 33-34 fős osztályokat jelent, ami egy kicsit magas, megnehezíti a tanárok munkáját, de biztosítja megfelelő szelekciót és az OKJ-s osztályokban folytatódó szakmai képzés utánpótlását.

Igy hatékony az iskola működése.

Egy erősen központosított oktatási rendszerben már elsődleges szemponttá válik az együttműködés kérdése. Korábban minden intézmény a saját önös érdekei szerint működött. Ez a szemléletváltás csak lassan formálódik, hiányzik hozzá még a csapatépítés, „Mi” - mármint a 12 szakközépiskola - egy intézmény tudatának kialakulása. Ehhez idő kell és sok apró bizalomerősítő program.

Minőségelvű iskola

Mindennapi munkánk során sokszor elfelejtjük, miért is dolgozunk, mik a céljaink, milyen úton is járunk. Pedig ezek tudatos megfogalmazása nélkül könnyen hibázhatunk, tévedhetünk. Fontos tehát rögzíteni, hogy az iskola egy szolgáltató intézmény, mely a tanulói, a szülői, a fenntartói és a munkaerőpiaci igények kiszolgálására jött létre. Persze ezt mindenki érti, elfogadja, de ha nem ülteti át mindennapi gyakorlatába, könnyen elfeledkezik róla. Ahhoz, hogy mindennapi munkánkat áthassa a partner-központú szemlélet nagyon sokat tettünk az elmúlt években. A sikereses Comenius program átformálta a tantestület szemléletét, nyitottabb, odafigyelőbb lett a tanulók és szülők problémái iránt. Folyamatosan bővülő kapcsolat rendszer (ellenőrző könyv, telefon, email) legújabb eleme, az elektronikus napló, sokat segít a szülőkkal való közös nevelő munkánkban.

Az elektronikus napló 2009. szeptemberi bevezetését nagyon alapos felkészülés előzte meg. A bevezetés feltételei az alábbiak: tantestület informatikai ismeretei, a megbízható és gyors vezetékes és WLAN hálózat, korábbi elektronikus napló rendszerek vizsgálata, valamint egy féléves próba üzem. Ezek után nem meglepő az a siker, ami 2009/10-es tanév első félévét kísérte. A legkisebb fennakadás nélkül tanár, diák, szülő egyaránt elégedetten használta a rendszert. Az elektronikus napló másik hozadéka, hogy javult az adminisztrációs fegyelem, a pontosság.

Minőségfejlesztés, pedagógusminősítés

A minőség elvű munka másik pillére a végzett munkánk rendszeres, elemző áttekintése, amit most pedagógusminősítésnek, önértékelésnek és tanfelügyeleti ellenőrzésnek hívunk. Ezek a folyamatok korábban is létező elemei voltak egy jól működő iskolának, így iskolánkban is kialakítottuk ezeket a Comenius II. program során. Idő és pénz híján, ez a folyamat lelassult. Kívülről sem kapott kellő támogatást. 2014-re azonban központi elvárásként fogalmazódott meg az oktatási rendszer valamennyi intézményével szemben. Így nekünk is fel kellett pörögnünk, akkor is, ha eléggé leterhelt volt a nevelőtestület. A tanári kompetenciák értékelésével, fejlesztésével előrébb léphetünk a mindennapi munka eredményességében. Remélem, hogy jól előkészítve, megfelelően ütemezve ez is beépül a mindennapi feladatrendszerünkbe és nem terhet, hanem segítséget jelent majd a kollégáknak.

Mérés, értékelés, országos kompetenciamérés

Az oktató-nevelő munka mindig vitatott területe az értékelés, de azt nem vitatja senki, hogy mérni és értékelni kell minden folyamatot, így az iskolai munkát is. Az elmúlt évek nagy áttörést hoztak. Kialakultak a standard mérések és új szemlélet honosodott meg az iskolákban, az ismeret halmazok helyett a kompetenciák kerültek előtérbe.

Az évente ismétlődő mérések összehasonlítható, elemezhető adatai jól jellemeznek egyes összetevőket. Az iskolánk 10. évfolyamán mért matematika és szövegértési tudás megnyugtató szintű. Matematikából a szakközépiskolai mezőny élén állunk, de ez elvárható, hiszen műszaki iskolaként itt a helyünk. Ezen a téren a gimnáziumokhoz kell mérni magunkat, mindenképpen erősíteni kell ezt a „pozíciót”. Az országos kompetencia mérések szövegértés tekintetében elfogadható szintet jeleznek, cél ennek megőrzése itt is az országos átlag tartása a cél.

A mérés eredményeit az alábbi táblázatok és grafikonok tartalmazzák.

Standardizált képesség pontok

	Matematika	Szövegértés
Országos átlag 2015	1645	1601
Szakközépiskolák átlaga	1633	1585
Pataky átlaga	1705	1600

Mennyit adtunk hozzá?

A tanulók 2013-ös eredménye nyolcadikban	1668	1543
A tanulók 2015-ös várható eredménye	1692	1582
A tanulók 2015-ös teljesített eredménye	1705	1600

A táblázat második fele a az iskola alapozó szakaszban nyújtott 2 éves munkáját tükrözi. Ez mentes attól, milyen a pillanatnyi beiskolázási helyzet, ez a mi általunk hozzáadott oktatói, nevelői munkát tükrözi. Sikerült-e az elvárható szintre hozni a gyerekeket. Megnyugtató, hogy ezt a szerényebb eredményű szövegértés területén is sikerült túlteljesíteni.

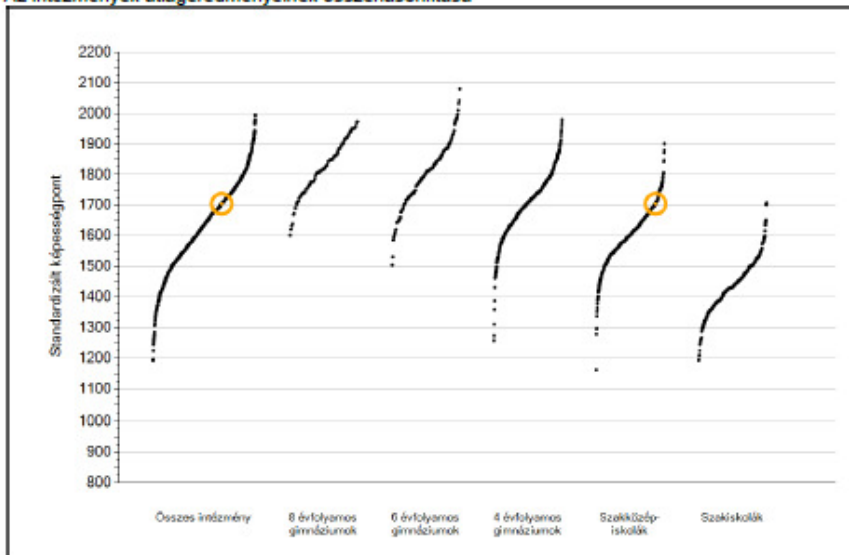
Kompetenciamérés 2015 matematika eredménye

Pataky István Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola
OM azonosító: 035386

Intézményi jelentés
10. évfolyam

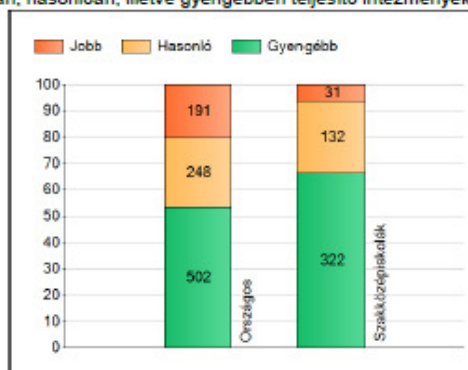
1a Átlageredmények

Az intézmények átlageredményeinek összehasonlítása

Matematika

A szignifikánsan jobban, hasonlóan, illetve gyengébben teljesítő intézmények száma és aránya (%)

A tanulók átlageredménye és az átlag megbízhatósági tartománya (konfidencia-intervalluma)

Az Önök intézményében	1705 (1672;1737)
Országosan	1645 (1644;1646)
8 évfolyamos gimnáziumokban	1837 (1832;1842)
6 évfolyamos gimnáziumokban	1823 (1818;1828)
4 évfolyamos gimnáziumokban	1738 (1736;1740)
Szakközépiskolákban	1633 (1631;1634)
Szakiskolákban	1432 (1429;1435)
HID II. program szakiskolákban	1276 (1268;1283)

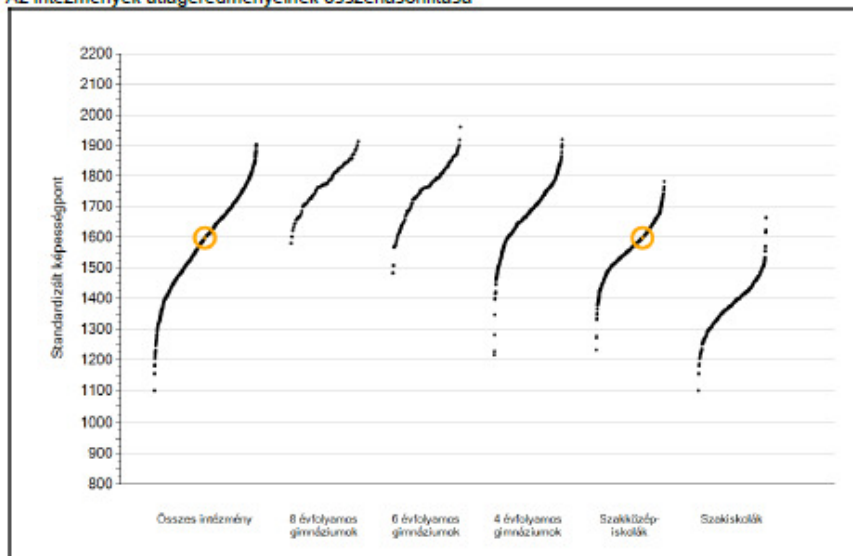
Kompetenciamérés 2015 szövegértés eredménye

Pataky István Híradásipari és Informatikai Szakközépiskola
OM azonosító: 035386

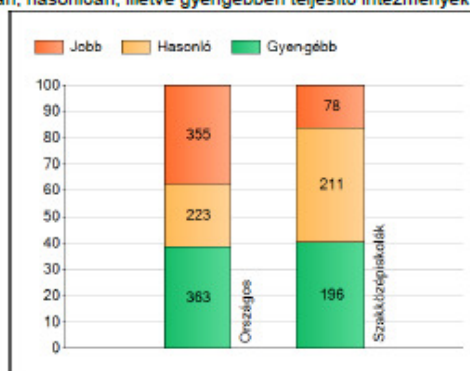
Intézményi jelentés
10. évfolyam

1a Átlageredmények

Az intézmények átlageredményeinek összehasonlítása

A szignifikánsan jobban, hasonlóan, illetve gyengébben teljesítő intézmények száma és aránya (%)

A tanulók átlageredménye és az átlag megbízhatósági tartománya (konfidencia-intervalluma)

Az Önök Intézményében	1600 (1574;1628)
Országosan	1601 (1601;1602)
8 évfolyamos gimnáziumokban	1786 (1781;1790)
6 évfolyamos gimnáziumokban	1774 (1770;1779)
4 évfolyamos gimnáziumokban	1708 (1706;1709)
Szakközépiskolákban	1585 (1584;1587)
Szakiskolákban	1376 (1373;1378)
HID II. program szakiskolákban	1252 (1244;1259)

Az elmúlt évek adatai és grafikonjai alapján elmondható hogy jól állunk. Ezeket a számokat alapvetően azonban a beiskolázási eredmények, belépő gyerekek tudása határozza meg. Az iskolánkban folyó munka szintjét látjuk ebből, de a nevelés, a tanítás-tanulás hatékonyságát jobban kifejezi a hozzáadott pedagógiai érték fogalma. Bármennyire is jól dolgozik egy tanár, közepes képességű gyerekekkel nem tud OKTV-n sikeresen szerepelni. Mégis óriásit alkothat, ha egy gyengébb képességű, nehéz körülmények között élő tanulóból kihozza a maximumot. Ez tehát a célunk, hogy minden tanulónknak, a hátrányos helyzetűnek is az ő szintjén, minél nagyobb tudást, minél több értéket adhassunk át. Ha felveszünk egy diákot a Patakyba az a célunk, hogy elvigyük a záró vizsgáig. Amíg reményt látunk erre, nem engedjük el a kezét, nem küldjük el. Ennek köszönhetően kicsi volt a lemorzsolódás az elmúlt években, és az érettségien sem vallottunk szégyent.

Tanulólétszám alakulása az elmúlt tanévben:

Osztályok típusa	létszám	
	tanév során beiratkozott	év végén osztályozott
Szakközépiskola 9-13. évfolyam	488	478
Szakközépiskola 14. évfolyam	62	58
Összesen:	550	536

A jelen demográfiai helyzetben ez a létszám reális beiskolázási tervekkel biztosítható. 16-20 osztály tanítása bonyolítható le gazdaságosan az iskola létesítményeiben. Az épület kapacitásának hatékony kihasználása is ezekkel a paraméterekkel megfelelő és az igényes munka minőségi elvárásainak is ez felel meg.

Kapcsolat a szülőkkel, a fenntartóval és a szakmai partnerekkel

Kapcsolat a szülőkkel

A 2011. évi CXCV. nemzeti köznevelési törvény 3.§. hangsúlyozza az iskola és a szülő együttműködésének fontosságát. A szülő a nevelés, oktatás feladatát és jogait megosztja a pedagógusokkal, az iskolával. Az iskola pedig minden fontos kérdésben kikéri a Szülői Képviselő Testület véleményét.

Kapcsolatunk a szülőkkel a felvételi tájékoztatókon kezdődik, fontosnak tartom, hogy ebben a munkában minél többször személyesen részt vegyek, megismerjem a szülők elképzeléseit. Igyekszem precízen és korrektül, de főleg érhetően tájékoztatni őket az iskola működéséről, az oktatás és szakképzés rendszeréről, 5-6 éves együttműködésünk alapja egymás megértésével kezdődik.

Kapcsolat a fenntartóval

Iskolánk fenntartója 2015-ben a Nemzetgazdasági Minisztérium lett. Új alapítónk a szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter, aki Budapesti Műszaki Szakképzési Centrumban jelölte ki a helyünket további 11 tagintézménnyel együtt. A tagintézmények részben önálló működését a törvényi keretek és a BMSzC Szervezeti és Működési Szabályzata határozza meg. Ennek 11. pontja részletesen kitér a tagintézményvezető, igazgató feladataira, ezek az iskolai élet minden területére kiterjednek, és komoly felelősséget jelentenek. Ennek a hatáskörnek a felelős tudatában szabad csak neki vágni a mindennapi munkának és a jövő építésének. Eddigi tapasztalataim alapján a most megalkotott szerkezeti-működési struktúra egy hatékonyan működő szakképzési hálózatot jelent.

Kapcsolat szakmai partnerekkel

A partnerek alapvetően két nagy körbe csoportosíthatók, oktatási intézmények és az általunk képzett munkaerőt foglalkoztató cégek körére.

Kapcsolatunk az általános iskolákkal évek óta kialakult és jól működő formában zajlik. Újszerű helyzetet hozott a centrumban a 12 tagintézménynek együttműködése.

Ez számtalan új lehetőséget teremt, aminek kamatoztatása csak kölcsönös nyitottsággal valósulhat meg. Bár a beiskolázás, a továbbtanulás terén versenyzünk egymással, de a mindennapi munkában egymást segítve kell haladnunk, hiszen közösek a céljaink. A szakképzés vonzerejének, minőségének, hatékonyságának javítása mindannyiunk érdeke. Az együttműködésnek számos területe adódik, a tananyagfejlesztés, a munkaerő- és eszközgazdálkodás és a beiskolázás is. Ezek mind erősíthetik kapcsolatainkat és remélem, bontják majd azokat a falakat, amik jelenleg még akadályai, hogy egy intézményről beszéljünk.

Az ezredforduló után újra formálódott hazai elektronikai, távközlési, informatikai ipar. Ez a gazdasági szféra szorosan kötődik a szakterület multinacionális

cégeihez. De felnőttek közben ehhez a technikai, technológiai szinthez magyar vállalkozások is. Az előre látó prognózisok már évek óta jelzik, hogy nőni fog a magasan kvalifikált szakemberek iránti kereslet. Itt a minimális szint az érettségi, a korszerű szaktudás, az idegen nyelvismeret. Ezt a technikus szintet célozzuk meg munkánk során. Tanulóink csak így tudnak sikeresen bekapcsolódni a gazdaság nemzetközi vérkeringésébe. Az azonban csak a velük való szorosabb együttműködéssel valósítható meg, ennek egyik fontos pillére a duális szakképzési modell, mely az iskola és a termelő ipar értékeit és eredményeit egyaránt hasznosítani igyekszik.

Érettségi

Az elmúlt évek érettségi vizsgái nagyobb változást nem hoztak, de megmutatták milyen gondot rejt, ha egy szakközépiskolában a szakmai alapozó tárgyból nem kell kötelezően érettségi vizsgát tenni. A szakmai tudását megalapozó elektronika vagy informatika a tantárgyak között nem kapta meg kellő hangsúlyt és sok tanuló választható, ötödik tárgyként a testnevelést vagy a földrajzot jelölte meg.

Főbb tantárgyi átlagok 2015-ben	12.a	13.b	12.c	13.d	átlag /sikertelen írásbelik /végső bukások
magyar nyelv és irodalom	2,92	2,88	2,87	3,13	2,95
matematika	2,39	2,77	2,8	3,4	2,84/ 10 / 3
történelem	3	3,35	3,52	3,74	3,40
idegen nyelv	3,27	3,53	3,6	3,87	3,57
informatika	3,2	3,94	3,18	4,32	3,66
elektronika	2,94	3,55			3,25

A 2017 májusában megoldódik ez a probléma és reméljük, nem okoz gondot az, hogy a szakmai alapozó tárgyak érettségi vizsgájának lebonyolítása körül még számos nyitott kérdés van.

A tanulóinkat igyekeztünk a tantervi tartalmak szerint felkészíteni és ráhangolni arra a gondolatra, hogy ez számukra a szakmai előmenetel első lépcsőfoka. Ezzel együtt azt is megfogalmazzuk, hogy az érettségi csak egy köztes állomás. Cél a technikus szintű OKJ-s szakmai végzettség megszerzése.

Az oktatás tartalmi kérdései

A humán műveltség

A megújuló érettségi vizsgával és a továbbtanulási lehetőségek szélesedésével megmarad az általános, és ezen belül a humán műveltség súlya. A korábban külön vált közoktatás és szakképzés a szakgimnáziumban sem fog egymással versenyezni, hanem egymás mellett haladva jól kiegészítik egymást. Ez a mostani oktatási modellben elkülönülve érettségi és szakmai vizsgáztatást jelent. 2017-től ez várhatóan feloldódik és a szakmai alapozás is megfelelő komolysággal beépül az érettségi rendszerébe a humán tárgyak mellé. Nem kell a magyarnak a szakmaival versenyeznie, elfoglalhatja mindkét tantárgy az őt megillető helyet és rangot. Hiába tanítunk informatikát, ha a tanuló az elválasztási hibákkal küzd, hiába tanítunk szakmai ismereteket, ha a gyerek nem tudja a gondolatait pontosan megfogalmazni, a verbális kommunikáció gondot okoz neki. A fentiek nemcsak a sikeres érvényesülés feltételei, de a világban való eligazodás is elképzelhetetlen történelmi és művészeti ismeretek nélkül.

Idegen nyelvi képzés

A kezdeti nagy elvárások és az égető szakemberhiány után az elmúlt években megoldódott az angol és német nyelvi képzés iskolánkban. Sajnos az általános iskolából hozzánk érkező tanulók nyelvi előképzettsége még mindig erősen szór. Európai uniós tagságunk kihangsúlyozza az idegen-nyelv tudás fontosságát. Mind szélesebb tanulói kört szeretnénk eljuttatni egy idegen nyelv középszintű elsajátításáig. Ehhez a megfelelő óraszám, gyakorlási idő kell. Erre főleg azért van szükség, mert mind több tanuló esetén hiányzik az otthoni rendszeres tanulás. Az alacsony tanulási motiváció, a rendezetlen családi háttér nem kedvez az otthoni tanulásnak. Ebben segít az iskolai korrepetálás, hiszen tanulóink illetve szüleik közül csak kevesek engedheti meg a délutáni külön órák kiadásait.

Egy másik, ambiciózusabb tanulói rétegnek szól a nyelvi előkészítő év. Ők és szüleik nem sajnálják rá az egy évet, tanuljon meg a gyerek egy idegen nyelvet és erősödjön meg a magyar és matematika tudása, mert a sikeres továbbtanulás ezek nélkül esélytelen. Tehát nemcsak azt várom ezen osztályoktól és az itt tanító tanároktól, hogy a tanulók fele középfokú nyelvvizsgát tegyen az érettségiig, hanem legalább 0,4-0,8 tizeddel jobb érettségi átlageredményt is. Ezt az elvárást az előző években érettségizett nyelvi előkészítő osztályok teljesítették.

A szakközépiskolánk idegen nyelvoktatás kínálata a szakmánk jellege miatt az angol nyelv oktatására rendezkedett be. Az informatika és távközlés területén ez világjelenség, itt nincs lehetőségünk a nyelvoktatás színesítésére. Viszont felelősségünk, hogy ezt az egy nyelvet használható módon mindenkinek megtanítsuk az anyanyelve mellett.

Természettudományos alapozás

Egy műszaki szakközépiskolában a matematika és fizika meghatározó tantárgyak. A matematika, mint kötelező érettségi tárgy meghatározó a tanuló előmenetelében, és kihat a fizika és a szakmai tantárgyak elsajátítására is. A tantárgy tanulása, fontossága megkérdőjelezhetetlen. A fizika választható érettségi tárgyként sokszor a szakmai alapozó tantárggyal versenyez. Nem tartom szerencsésnek a tantárgyak szembeállítását, a fizikának elsősorban - mint alapozó tantárgynak - a szakmai képzést kell szolgálnia egy szakközépiskolában. A további természettudományi tárgyak a szakgimnáziumi modellben várhatóan hátrébb sorolódhatnak, reméljük, ez nem okoz nagyobb gondot az óratervek és a tantárgy felosztás kialakításánál.

Testnevelés - sportolás

Az elmúlt években folyamatos és sikeres munka folyt ezen a területen.

A 2015. szeptember 1-jével a mindennapi testnevelés felfutásával tovább nőtt az ellátandó testnevelés órák száma. A kötelező heti 74 tornaórát nálunk egy tornateremben (mely 35 órát tud befogadni) kellene lebonyolítani. A sportudvarra a téli időszakban nov1-től márc31-ig nem lehet számítani, a konditerem pedig 10-14 főnél nem tud több diákot befogadni. A testnevelés órák száma meghaladta a tornaterem lehetőségeit. A tornaterem mindössze 200m²-es terem max egy osztály 30tanulóját tudja befogadni, azt is szűkösen. A testnevelők, a heti 5 órából csak 2-3 órát tudunk a tornateremben lebonyolítani, a többi párhuzamos formában az iskola aulájában tartják meg. Gondot jelent a sportkörök színvonalas munkájának megtartása, mert még a 8. órában is foglaltak a létesítmények.

Megoldást csak egy újabb tornaszoba kialakítása jelentene. A meglévő létesítményekhez közel a földszinten rendelkezésre áll egy ideiglenesen csak raktárnak használt 80-90 m²-es terület. Ennek átalakításához 2-3 millió Ft-ra volna szükség. Reméljük a közeljövőben erre is sor kerül. Nyugodtan kijelenthetem, hogy az iskola dolgozói és tanulói mindent megtennének ennek valószínűsítés érdekében. A Net-fit felmérést sikeresen teljesítettük, a szakmai tapasztalatokat beépülnek a mindennapi munkába..

Környezeti kultúra

Bár ilyen tantárgyunk nincs, és a kérdést a nevelés témakörébe sorolhatnánk, én mégis külön kiemelném. Amikor annyi káros hatás éri tanulóinkat, nem elég megtanítani nekik a Pitagorasz tételt, de hangsúlyozni kell a minket körülvevő világ értékeit. Fontosnak tartom, hogy olyan gyerekeket neveljünk, akik értékelik, sajátjuknak érzik környezetüket, a természetet, a körülöttük lévő tárgyakat. Felismerik környezetük értékeit és óvják azokat. Ahhoz, hogy az udvarnak, a tanteremnek becsülete legyen és vigyázzanak annak rendjére, be kell vonni őket - koruknak megfelelően - annak kialakításába és karbantartásába. Fontos, hogy minden kolléga - a tanároktól a takarítókig - példamutató felelősséggel és elkötelezettséggel közreműködjön ebben a folyamatban. Olyan környezettudatos magatartást szeretnénk kialakítani tanulóinkban, mely megtalálja a harmóniát a természeti környezet és a technikai fejlődés között.

Iskolai nevelés

Ahogy, nincs két egyforma gyerek, úgy nem alkalmazhatunk, mindenki számára kötelező, merev módszereket a diákjaink nevelése-oktatása során. A köznevelési törvény 47.§ (1). pontja értelmében a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani, figyelembe véve az iskola illetve a fenntartó lehetőségeit. Bár a szakmai képzésünk jellege korlátozza, hogy milyen SNI-s tanulókat vehetünk fel, mégis igyekszünk kiszélesíteni azok körét, akik felvételt nyerhetnek. OKJ szakmáink szakmai és vizsga követelménye nem fogalmaz meg pályaalkalmassági követelményeket, mégis a kisebb nagyobb gondokkal küszködőkkel egyenként egyeztetünk, elkerülve a későbbi kudarokat. A gondok, a hátrányok lehetnek érzékszervi problémák vagy tanulási, beilleszkedési nehézségek. Utóbbiak kezelésében 2-3 éve sokat segít a fejlesztő pedagógusunk és iskola pszichológus. Ezen a téren is persze minden tanár odafigyelő munkájára szükség van.

A szociális hátrányok kezelésére sajnos nem áll anyagi erőforrás rendelkezésünkre, de alapvető emberi kötelességünk, hogy segítsünk. Civil szervezetünk, az iskola mellett működő Hi-Tech Alapítvány lehetőségeihez mértén segíti a rászoruló tanulókat.

Szakképzés

Az elmúlt 10 év több szervezeti és tartalmi változást hozott. A „tiszkesedés” folyamata, a speciális gyakorlati képzések erőforrás-koncentrációja gazdaságilag talán indokolt volt, de a megvalósítás felemásra sikeredett. A Pataky szakközépiskola szakképzési értékeit ebben az átmeneti időben is sikerült megőriznünk. Minden évben volt egy-két végzős OKJ-s osztályunk és a felkészült tanári-oktatói csapat egyben maradt. A technikai háttér fejlesztése szerény volt, de igyekeztünk mindig valamivel kibővíteni, kiegészíteni a gyakorlati oktatás eszköz parkját és a meglévő értékekre még fokozottabban vigyáztunk.

A szakgimnáziumi rendszer gondolata, az alapozás és az szakképző évfolyamok szorosabb összefűzése, egy egységbe szervezése megerősíti – a mi estünkben az öt éves - szakképzési folyamatot.

Az új 25/2016-os OKJ módosítás a gazdasági szereplők, a munkaerőpiaci elvárások figyelembe vételével készült és reális feladatot jelent a szakképzés számára is. Megtalálható benne korábbi szakmai munkánk célkitűzése, két rokon, egymáshoz szorosan kötődő szakma oktatása. Mind az infokommunikációs hálózatépítő és üzemeltető, mind az informatikai rendszerüzemeltető ugyanazért dolgozik. Céljuk, hogy mindenkire eljusson kábel-tv, a telefon, az internet, működjenek a hálózati szolgáltatások. Ez a szakmaszerkezeti változás szerves fejlődése, folytatása korábbi híradásipari, informatikai oktatási munkánknak.

A duális szakképzés kialakítása

Az utóbbi időben sarkosítva jelenik meg a kérdés: iskolai tanműhely vagy külső vállalati gyakorlóléhely?

A szakképzés gyakorlati ismereteinek átadását, gyakorló helyek kialakítását sokan felületesen, a szakmák jellegét nem ismerve összekeverik. Tipikus hiba, félreértés, hogy az évközi és a nyári gyakorlatoknak eltérő célja, feladata. Hasonlóan sokan elfeledkeznek arról, hogy az alapozásnak és a speciális ismertek átadásának más-más életkorban jön el az ideje. És még egy gyakori hiba, mikor összekeverik a tanítást-oktatást a haszonelvűséggel. A gyakorlati képzés jellege, szerepe egy szakmán belül is évfolyamról évfolyamra változik. Nem lehet itt egységes, generális szabályokat megfogalmazni minden szakmára, mikor hol legyen a gyerek tanműhelyben és mikor a külső gyakorlóléhelyeken. A 70-es, 80-as években hosszú idő alatt kialakult egy egészséges egyensúly az iskolai tanműhely és a vállalati képzőhely szerepe között. Míg előbbi az alapozást, az elméleti ismeretek megerősítését szolgálta, addig az utóbbi a munkára nevelést, a speciális ismertek átadását végezte. A rendszerváltás után kényszerűségből megszűnt gyakorlóléhelyek miatt a szakképzés beszorult a tanműhelyekbe, ezeket kell most nyitni a külvilág felé, ahol már van némi fogadókészség. Ez rengeteg munkát, feladatot, egyeztetést jelent. Szerencsére újra vannak gyakorlati oktatásvezetők, akik mindezt megfelelő szinten tudják majd kezelni. Hangsúlyozom a jövő időt, mert a kapcsolatok kiépítéséhez a külső partnerek megnyeréséhez, az ő felkészítésükhöz idő kell.

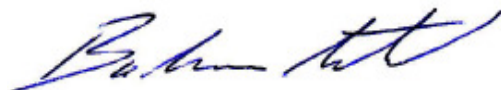
Felnőtt oktatás, felnőtt képzés

A szakképzésről szóló törvény 2015. évi változása lehetővé teszi az államilag támogatott második szakképesítésre történő jelentkezést. Ez egy új helyzetbe hozta a szakképzést. Korábban néhány tanfolyami képzés folyt ugyan intézményünkben, de ezek eseti jelleggel, akkreditáció nélküli tanfolyamok voltak. Fenntartói célkitűzés, hogy ezen a téren nagyobb szerepet vállaljanak az állami fenntartású szakközépiskolák. Néhány iskola ezen a téren előrébb jár, sokkal több tapasztalattal rendelkezik mint a Pataky. A magam részéről megoldható feladatnak látom, mind az OKJ-s felnőtt oktatást, mind a tanfolyami kínálatunk kialakítását. A szakmai elméleti és gyakorlati képzéshez eszközparkunk rendelkezésre áll, de kollegák leterheltsége már gondot jelent, ez jelenleg a szűk keresztmetszet. A szakmai képzésben résztvevő kollégák elmúlt évben az alap tevékenységünkkel is 100% felett teljesítettek. Remélem sikerül erősíteni az elkövetkező időben a tantestületet és így vállalkozhatunk nagyobb délutáni, esti feladatokra is. A szakképzési centrumok működési szabályrendszere is formálódik, kialakulnak, egyértelművé válnak a szerepek, hatáskörök és feladatok. Így könnyebb lesz tervezni és lebonyolítani egy-egy kurzust.

Összegzés

A felvázolt elképzeléseim nem jelentenek forradalmian új változásokat, nem tartalmaznak grandiózus fejlesztési elképzeléseket. Az elkövetkezendő évek a tudatosabb, lépésről lépésre építkező munka időszakára lesz. Reményeim szerint tovább tudunk haladni a szakmai képzés fejlesztésében és sikerül az iskola jó hírnevét tovább gazdagítanunk. Bízom benne, hogy figyelve fejlődő világunkat, melyben felerősödik a tudás értéke, és jó hagyományainkat megőrizve, hatékonyan működő intézményt vezethetek a jövőben.

Budapest, 2016. március 28.

Babosa Antal